

Als specialist in trays voor stekgoed en uitgangsmateriaal vaart HerkuPlast een zo stabiel mogelijke koers in de huidige grillige markt. Productontwikkeling, duurzaamheid en flexibiliteit zijn hierbij de betrouwbare bakens. Alfred Boot, salesdirector bij HerkuPlast, is de ervaren stuurman die de uitdagingen niet uit de weg gaat. Eentje ervan is de verdere verduurzaming van de sector, zoals de toenemende inzet van meermalige trays.

Auteur: Emiel te Walvaart

HerkuPlast ziet nog genoeg uitdagingen in specialistische trayproductie

Toenemende inzet van meermalige trays

Gevraagd naar de laatste ontwikkelingen bij HerkuPlast kan Alfred Boot niet om de huidige energiecrisis heen, die een stevige impact heeft op de hele sector. 'Door de energiecrisis staan we met ons allen voor een zware uitdaging. Zelf is HerkuPlast ook een energieverslindende industrie, maar wij wekken de energie zelf op. Wij hebben geen gas en dergelijke nodig. Vijftien jaar geleden is zwaar geïnvesteerd in zonne-energie. HerkuPlast ging altijd uit van meer dan 90 procent opwekking door zonnepanelen. Dat helpt ons nu enorm; we worden slechts beperkt geraakt door de hoge energieprijzen. Ik maak me meer zorgen om onze klanten, de kwekers, die veel energie nodig hebben. Onze distributeur Van Krimpen, die bij honderden kwekers

komt, ziet deze problemen een-op-een, elke dag. We gaan met elkaar een uitdagende winter in. Het staat bijna vast dat de prijzen hoog blijven.'

Als fabrikant wordt HerkuPlast behalve met hoge energiekosten ook geconfronteerd met stijgende arbeidskosten en hoge grondstofprijzen. 'Het waait van alle kanten, maar daar dealen we mee. HerkuPlast is heel vindingrijk. We hebben lang geleden al ingezet op de hele brede markt van zaaïen en stekken. Onze risico's zijn gespreid, en daarnaast werken we wereldwijd.'

Uitstelgedrag

Inzoomend op de boomkwekerij zijn de genoemde zorgen wat minder urgent, consta-

teert Boot. 'Kwekers zijn allereerst niet direct zo gasbehoevend, zoals bij de kweek van orchideeën. Op de laatste GrootGroenPlus was de stemming beslist niet negatief te noemen, mede door de goede jaren die we achter de rug hebben. Het grootschalige uitstel van aankopen baart de potten- en trayproducenten echter wel zorgen, omdat men niet weet hoe de markt zich ontwikkelt. Door onzekerheid over de reactie van de consument op een voorspelde recessie wordt de definitieve bestelling van planten op de lange baan geschoven. Er zal nog steeds een groot areaal plantgoed verkocht worden, en de consument zal ondanks een recessie nog steeds naar de portemonnee grijpen. Maar gezien het uitstelgedrag verwacht ik later een hausse. Je

moet dan de gok nemen om wel of niet een strategische voorraad aan te leggen; dat geldt zowel voor de kweker als de leverancier van potten en trays. Je zou ook kunnen wachten tot het nieuwe jaar en kijken hoe de markt reageert. Het nadeel is dat je dan bij een eventuele piek onvoldoende productiecapaciteit hebt. Zo'n situatie heb ik nog niet meegemaakt en dat is best spannend. Maar we moeten elkaar ook weer niet een recessie aanpraten.'

Wel ziet Boot een lichte tendens naar beneden in de afzet van potten en trays. 'Maar dit is eigenlijk geen eerlijke vergelijking, want de voorgaande coronajaren gaven een uitzonderlijke piek. Vergeleken met 2018 en 2019 houdt de verkoop gelijke tred. Iets minder is beter voor ons, want 2020 en 2021 gaven te veel druk op ons productieapparaat. Ondertussen hebben we die verlicht, want we blijven investeren in verhoging van de productiecapaciteit.'

Duurzaamheid rode draad

Duurzaamheid blijft als een rode draad door al deze ontwikkelingen heen lopen. 'Deze crisis geeft een extra impuls aan verduurzaming, want we zien nu hoe ontzettend afhankelijk we zijn van de kosten en prijzen van energie. Synchron hieraan willen we de afvalstroom ook terugdringen. HerkuPlast produceert dan ook al decennialang meermalige trays die acht tot tien jaar meegaan. Toen ik zo'n 25 jaar geleden bij het Duitse bedrijf kwam, zette ik ook in op eenmalige trays voor de Nederlandse markt. Wij zijn natuurlijk een echt exporterend land en niet elke tray kan terugkomen. Als een meermalige tray naar Portugal moet, is het maar de vraag of het heen en weer slepen van die tray duurzamer is.'

'Mede dankzij de inzet van onze QuickPot-trays kan de kweker de tray in een volautomatische plantmachine gebruiken'

Verschuiving

Het standpunt dat Nederland nu eenmaal eenmalige trays nodig heeft, begint langzaam te verschuiven, merkt Boot. 'Ik wil niet zeggen dat het meteen een tendens is, maar we zien dat meerdere kwekers overwegen de eenmalige trays overboord te zetten. Deze trays gaan bijvoorbeeld niet alleen naar Portugal, maar komen merendeels in onze buurlanden terecht of worden voor vermeerdering op eigen kwekerij ingezet en blijven daar. De kwekers willen af van die afvalstroom en maken stappen naar de meermalige QuickPot-oplossing van HerkuPlast. Dan heb je een goede tray voor acht tot tien jaar. Uiteindelijk is deze oplossing veel goedkoper. Hoewel de meermalige tray tweeënhalf tot drie keer zo veel kost als een eenmalige, ben je wel na pakweg drie à vier jaar spekkoper. Het is financieel-economisch een goede investering, maar meer nog een duurzame besteding. Er gaat tweeënhalf maal zo veel materiaal in een meermalige tray, maar die gaat wel zo'n tien jaar mee.'

Prettiger werken

Bovendien is het voor medewerkers van kwekerijen prettiger werken met meermalige trays. 'Als je in een tuincentrum een keer zo'n tray in

je handen pakt, voel je niet meteen de scherpe randen. Maar als je hele dag aan de potmachine staat en trays moet uitdrukken, heb je er wel last van. Daarnaast is het niet handig werken, omdat eenmalige trays aan alle kanten kunnen opbuijen. Meermalige trays zijn heel eenvoudig uit te drukken, want ze zakken niet in elkaar. Door het dikkere materiaal zijn ze niet scherp. Je klopt ze leeg of spoelt ze en je kunt ze opnieuw inzetten. Het is veel arbeidsvriendelijker en spaarzamer.'

Volautomatisch

De meermalige tray brengt nog een voordeel met zich mee. 'Mede dankzij de inzet van onze QuickPot-trays kan de kweker de tray in een volautomatische plantmachine gebruiken. De trays gaan vanaf de kwekerij naar het veld. Ze worden in carroussels geschoven, worden automatisch uitgedrukt, de grijper pakt de planten en zet ze precies op de gewenste afstand. Normaliter zijn er wel acht tot tien personen gebukt aan het planten. Dat is heel zwaar werk. De techniek bestaat al lang, want die wordt al een kleine twintig jaar in de groenteteelt toegepast. Nu meldt de boomkwekerij zich ook voor het volautomatische systeem. De eerste plantmachine is verkocht aan een boomkweker in Zundert, die er

Gebruikte trays met boomkweekproducten

Versnipperde en gewassen trays en potten

Trays op transportband voor vermalen

Een deel van de HerkuPlast-fabriek met zonnepanelen

Voorbeeld van goede beworteling in een QuickPot-tray met open bodem

binnenkort in het plantseizoen mee aan de slag gaat. Dit is een interessante ontwikkeling in de boomkwekerij.'

De trays van Herkupalast bestaan uit 100 procent gerecycled materiaal en dat is nooit anders geweest. 'We hebben hiervoor heel goede bronnen. We leggen dus geen beslag op nieuwe kunststof. Een uitzondering is een zwart-wittray, waarbij we voor het witte deel *virgin* materiaal nodig hebben. Dat is echter slechts een klein percentage van de gehele tray. Maar het merendeel van de trays in de boomkwekerij bestaat gewoon uit zwart, 100 procent gerecycled materiaal.'

Inzamelen

Daarnaast streeft HerkuPlast er samen met partner Van Krimpen naar om zowel de eenmalige als de meermalige trays na gebruik in te zamelen. Het mes snijdt hierbij aan twee kanten. Boot legt uit: 'Bij de huidige hoge prijzen van kunststof is de inzameling niet alleen uit duurzaam-idealistische motieven zinvol, maar ook gunstig voor de portemonnee. Kunststof is zo duur dat het lonend is om terug te halen en te recyclen. Het werkt tweeledig. Ten eerste: iemand die slordig met plastic afval omgaat, ontdekt dat recycling ook financieel interessant is. Ten tweede: omdat we grootgebruikers van kunststof zijn,

is het voor ons een principiële beslissing dat je samen met je partners zoveel mogelijk moeite moet doen om het materiaal terug te halen.'

Recyclefabriek

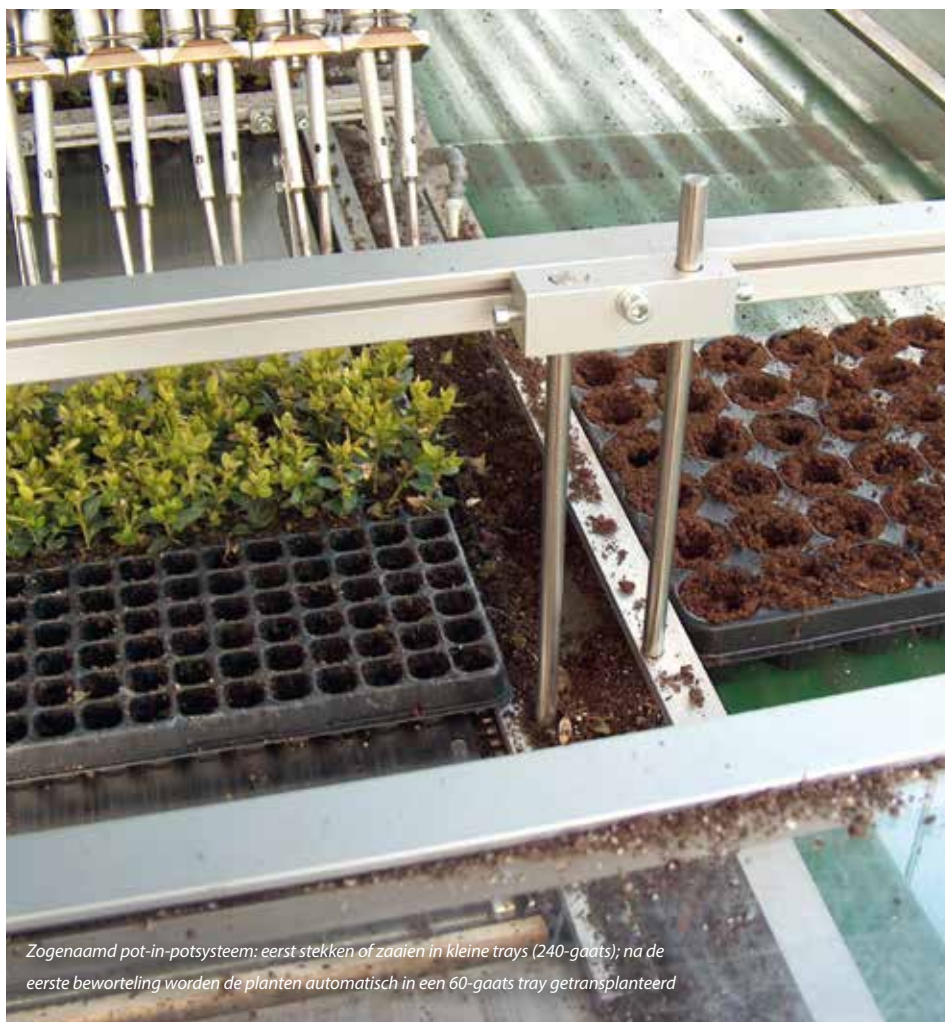
Van Krimpen is er een aantal jaren geleden al op ingesprongen met een eigen recyclefabriek in Standaardbuiten. 'Hier worden de eigen potten van Van Krimpen en van derden die ingezameld zijn, verwerkt tot PP-granulaat. Ook de PS-trays van HerkuPlast worden er omgezet in regeneraat voor de productie van potten, trays of kisten. We proberen met Van Krimpen de hele cirkel te sluiten. We hebben het redelijk in de greep, maar hierbij valt misschien nog wel een efficiency-slag te maken. Het uitgangspunt is dat we ervoor moeten zorgen dat het materiaal en masse kan worden verwerkt. Dat vergt enige discipline van de kweker om het materiaal, zoals potten en trays, gescheiden aan te bieden. Ook steken we energie in het verduurzamen van verpakkingsmateriaal als folie en karton. Op allerlei fronten kijken we wat we kunnen betekenen op milieugebied.'

Paperpot-tray

HerkuPlast heeft een breed aanbod voor de kweker van plant- en stekgoed. QuickPot, dat al sinds 1972 in productie is, is natuurlijk het pronkstuk van de Duitse specialist. Dit assorti-

ment bevat verschillende specialiteiten, zoals bomentrays. Deze zijn extra diep en hebben heel sterke wortelribben, die ervoor zorgen dat de wortels niet rond gaan groeien, maar keurig hun weg naar beneden vinden. Verder heeft HerkuPlast een breed QuickPot-programma met Deense en Euro-trays. Daarnaast is er de range van eenmalige HerkuPak-trays. 'Ze zijn eigenlijk niet per se eenmalig; er zijn genoeg kwekers die deze trays twee tot drie keer gebruiken zo lang ze nog kwalitatief goed zijn en de wortelontwikkeling voldoende is. Alleen als de HerkuPak-tray op transport gaat, wordt deze eenmalig benut. Een belangrijk onderdeel van HerkuPak is de papierpot-tray. Hiervan hebben we een breed aanbod voor de boomkwekerij om machinaal op te potten. Als je een wat zwakker wortelend gewas hebt of eerder wilt leveren, voordat het gewas goed beworteld is, kun je een papierpot, Growcoon of lijmpluggen inzetten. Voor papierpots is dit een apart programma, omdat de papierpot cilindrisch en niet conisch is, zoals de andere potjes. De wanden van de trays waarin de papierpots staan, moeten ook zo cilindrisch mogelijk zijn; anders vallen ze om.' HerkuPlast werkt in dit kader samen met straatleveranciers als Jiffy en Van der Knaap. Boot: 'De specifieke papierpotmachine hoeft doorgaans maar een paar weken per jaar worden ingezet bij een boomkweker. Dat is voor de

Zogenaamd pot-in-potsysteem: eerst stekken of zaaien in kleine trays (240-gaats); na de eerste beworteling worden de planten automatisch in een 60-gaats tray getransplanteerd

Alfred Boot

meesten een te hoge, onrendabele investering. Potgrondleveranciers nemen de kweker dit werk uit handen. Zij maken de papierpot met het juiste substraat en zetten die volautomatisch in trays, die worden uitgeleverd aan de boomkweker. Vervolgens hoeft die alleen nog maar te stekken. HerkuPlast levert dus de passende trays in dit proces.'

Snelle levering

Boot licht enkele onderscheidende specificaties van de papierpot-trays uit. 'We werken bijvoorbeeld met een omgeslagen rand van 2 cm. Hoewel we de tray zo dun mogelijk maken, geeft die rand meer stabiliteit. Ook prijstechnisch zitten we in de goede hoek. Omdat we alleen maar stek- en zaaitrays maken en het hele productie-apparaat daarop is ingericht, zijn we vrij flexibel. Aangezien bedrijven tegenwoordig hun voorraden zo laag mogelijk willen houden, kunnen we daar efficiënt op inspringen. Daar zit een deel van onze groei, omdat we binnen een of twee weken de benodigde aantallen van tienduizenden trays kunnen leveren aan de boomkweker of het trayvulbedrijf. We hebben hiermee het afgelopen jaar veel krediet verdiend. Als gevolg van de schaarste aan grondstoffen of de hoge prijzen van materialen durfden andere marktpartijen geen voorraden aan te leggen; die hadden soms levertijden van wel zes tot acht maanden. Daar

zit een kweker niet op te wachten met zijn planning voor het seizoen. We hebben koste wat kost altijd ingekocht, gedraaid en voorraad weggezet, waardoor we altijd konden leveren binnen drie weken, ondanks het heersende gebrek aan materialen. Daarom kunnen we ons onderscheiden met snelheid en flexibiliteit.'

Ogen en oren in de markt

De partners van HerkuPlast, zoals Van Krimpen, Jiffy en Van der Knaap, spelen in dit kader een belangrijke rol. 'Zij zijn onze ogen en oren in de markt. Als er bijvoorbeeld behoefte aan een bepaalde soort en formaat tray is, kunnen we met onze matrijzenafdeling binnen zes tot acht weken de gewenste modellen gereed hebben. Dat is heel snel, maar we hebben alles in eigen huis, zoals ontwerp, 3D printen en matrijzenbouw. Dat doe ik in coördinatie met de Duitse hoofdvesting. Ook kunnen we de individuele kweker voorzien van maatwerk als er voldoende aantallen worden besteld. Toen ik bij HerkuPlast kwam, hadden we zo'n 25 soorten trays. Nu zijn het er 400, puur voor stekken en zaaien. Dus we zijn flink gegroeid.'

Kijkend naar de toekomst zien we dat de verduurzaming in de hele sector blijvend is ingezet, zowel bij de kweker als de toeleveranciers, constateert Boot. 'Er zijn veel samenwerkingsver-

banden, zoals op het gebied van kunststof, met de overheid, het bankwezen, kwekers en producenten. Het is belangrijk dat de stromen zo goed mogelijk worden gecontroleerd. Omdat we b2b werken, is dat wat eenvoudiger. Als we tienduizend trays aan een kweker leveren, komen deze na een jaar weer terug. Van Krimpen maakt hier maalgod van en biedt het aan bij ons of een andere afnemer. Dit is gewoon een internationaal handelsproduct geworden en daarbij blijft het in de stroom. HerkuPlast wil de komende tijd flexibel blijven in de productontwikkeling, waarbij het pad van de duurzaamheid een voortdurend thema is. Dit doen we in een sterke sector met veel kennis. Een prachtige uitdaging.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!